

3. RESULTATS DE LES AVALUACIONS INDIVIDUALS D'ESTUDIS I DE DEPARTAMENTS

3.1. Avaluacions en l'àrea d'Humanitats

Introducció

Durant el programa d'avaluacions de 1998 i pel que fa a l'àrea d'Humanitats, s'han avaluat tres titulacions: Llicenciatura en Història de l'Art de la Universitat Autònoma de Barcelona; Llicenciatura en Humanitats i Llicenciatura en Traducció i Interpretació de la Universitat Pompeu Fabra.

La fase d'avaluació interna s'ha dut a terme a cada titulació a través dels respectius comitès interns d'avaluació. Llevat de la titulació de Traducció i Interpretació que finalitzà aquesta fase el mes de juliol de 1998, les altres dues titulacions, Humanitats i Història de l'Art, tancaren els processos d'autoavaluació els mesos d'octubre i novembre, respectivament.

Durant el mes de novembre de 1998, es produí la visita a les titulacions de la Universitat Pompeu Fabra. A la titulació d'Història de l'Art la visita dels avaluadors externs es desenvolupà durant el mes de març de 1999. Cal destacar la bona predisposició per part de les titulacions a ser avaluades, així com el clima de cordialitat i cooperació entre els comitès d'avaluació interns i externs; en general ha existit una bona concordança entre les opinions d'ambdós comitès.

Les tres titulacions han presentat sengles informes finals on recullen els principals punts forts i punts febles, així com les propostes de millora derivades del procés d'avaluació.

Context institucional

La titulació d'Història de l'Art s'imparteix a la Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB, un centre on s'imparteixen, ultra la d'Història de l'Art, deu titulacions més de cicle llarg (1er i 2on cicle) i tres de segon cicle. Les titulacions d'Humanitats i de Traducció i Interpretació, avaluades a la Universitat Pompeu Fabra, s'imparteixen a Barcelona, a l'àrea de Jaume I i a La Rambla, respectivament.

La titulació d'Història de l'Art inicia els seus estudis el curs 1992-93 i en el BOE del 28 de gener de 1993 queda recollit el seu pla d'estudis. La titulació presenta una estructura semestral, amb dos cicles i una durada prevista de 4 anys.

La titulació d'Humanitats a la Universitat Pompeu Fabra fou la pionera en la implantació d'aquest estudi l'any 1992; el BOE del 14 de gener de 1998 recull el seu pla d'estudis. La titulació presenta una estructura trimestral en dos cicles i una durada prevista de 4 anys.

Finalment, la titulació de Traducció i Interpretació posa en marxa el primer curs el setembre de 1992, i en el BOE del 27 d'octubre de 1992 queda recollit el seu pla d'estudis, posteriorment modificat en el BOE del 14.01.98. Com en el cas d'Humanitats, la titulació presenta una estructura trimestral, pròpia de la UPF, en dos cicles i una durada prevista de 4 anys.

Taula 3.1.1. Nota de tall de primera assignació dels ensenyaments avaluats en l'àrea d'Humanitats

Titulació	Cursos acadèmics				
	93/94	94/95	95/96	96/97	97/98*
Història de l'Art UAB	5.76	5.88	5.89	6.03	5.93 (5.95)
Humanitats UPF	6.34	5.85	5.82	6.22	5.85 (6.44)
Traducció i Int. UPF					
Alemany/Català	5.00	5.00	5.00	5.00	6.19 (n.d.)
Anglès/Català	7.05	6.85	5.70	6.63	6.67 (n.d.)
Francès/Català	6.43	6.23	6.00	5.00	5.81 (n.d.)
Alemany/Castellà	6.34	5.85	5.82	5.00	5.74 (n.d.)
Anglès/Castellà	6.61	6.72	6.94	7.05	6.94 (n.d.)
Francès/Castellà	5.00	6.45	6.67	6.26	5.40 (n.d.)

* Entre parèntesis es recull la nota de tall equivalent. Pel que fa a l'ensenyament de Traducció i Interpretació de la UPF, la base de dades del CUR recull aquesta dada de manera agregada pel conjunt de combinacions lingüístiques i, per tant, no està disponible.

La Taula 3.1.1 mostra l'evolució de la nota de tall de primera assignació en els darrers cinc cursos acadèmics; en el cas de la titulació de Traducció i Interpretació s'ha desglossat per les diferents opcions lingüístiques que ofereix el títol.

Taula 3.1.2. Demanda d'accés en els ensenyaments avaluats en l'àrea d'Humanitats

Titulació	Demanda d'accés el curs 1997/98 PAAU			
	Places ofertes	Demanda total	Demanda en 1 ^a opció	Demanda satisfeta 1 ^a opció
Història de l'Art UAB	100	1.258	100	67
Humanitats UPF	160	903	154	141
Traducció i Int. UPF				
Alemany /Català	10	43	8	n.d.*
Anglès /Català	40	336	57	n.d.
Francès/Català	10	63	11	n.d.
Alemany /Castellà	10	65	15	n.d.
Anglès /Castellà	40	393	68	n.d.
Francès/Castellà	10	80	11	n.d.

*Pel que fa a l'ensenyament de Traducció i Interpretació de la UPF, la base de dades del CUR recull aquesta dada de manera agregada pel conjunt de combinacions lingüístiques i, per tant, no està disponible.

La Taula 3.1.2 ens presenta informació sobre la demanda d'accés: oferta de places, demanda total, demanda en primera opció i, en els casos que ha estat possible, la demanda satisfeta en primera opció. La majoria d'estudiants accedeixen als centres com a primera opció d'estudi, fet que n'implica una alta motivació i qualitat.

Pel que fa a l'oferta de places, les tres titulacions –analitzant Traducció i Interpretació com un conjunt– es mouen a l'entorn de les 100/160 places; destaca la titulació d'Humanitats amb 160, amb dos grups de 80 al primer curs. Cal remarcar la gran demanda que tenen tots tres estudis, especialment en el cas d'Història de l'Art i, en la titulació de Traducció i Interpretació, la gran demanda de l'opció anglesa.

Taula 3.1.3. Evolució dels alumnes de 1'opció via PAAU amb notes iguals o superiors a 7 en els ensenyaments de l'àrea d'Humanitats

Titulació	Cursos acadèmics									
	93/94		94/95		95/96		96/97		97/98	
	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%
Història de l'Art UAB	7	7.8%	6	6%	3	3%	6	6%	15	15.7%
Humanitats UPF	25	28.7%	29	19.6%	27	16.5%	45	27.7%	41	25.5%
Traducció i Int. UPF*	49	61.3%	68	56.6%	60	50%	69	57.5%	62	51.6%

* Dada global pel conjunt de combinacions lingüístiques.

La Taula 3.1.3 mostra l'evolució que s'ha produït en la matrícula d'alumnes de primera opció, amb notes iguals o superiors a 7 a les titulacions avaluades.

3.1.1. Ensenyament d'Història de l'Art a la UAB

Fites i objectius

Com a objectius fonamentals de la titulació s'esmenten els de preparar els alumnes per a una sortida professional, així com oferir uns estudis històrics i teòrics superiors d'art. Existeixen, tanmateix, dificultats per al seu assoliment: les sortides professionals directes són escasses (docència, recerca, centres d'art, museologia, col·leccionisme). Per altra banda, la mateixa titulació destaca un baix nivell de preparació dels alumnes que hi accedeixen.

La titulació ha experimentat un increment en la seva demanda així com un augment progressiu de la nota de tall: 5.76 curs 1993-94 a 5.93 el curs 1997-98. Els alumnes escullen aquests estudis per l'interès general dels coneixements que s'ofereixen.

El programa de formació

El pla d'estudis d'Història de l'Art consta de 300 crèdits repartits de la manera següent: 220 d'obligatoris, 50 d'optatius i 30 de lliure elecció. La durada prevista de la carrera és de 4 anys; per tant el nombre de crèdits que cal cursar per any per finalitzar en el temps previst és de 75. Tanmateix la mateixa universitat també recomana un itinerari amb mòduls més reduïts, amb la possibilitat d'acabar la carrera en 5 anys.

Taula 3.1.4. El pla d'estudis de l'ensenyament d'Història de l'Art de la UAB

<i>Assignatures</i>	<i>Crèdits teòrics</i>	<i>Crèdits pràctics</i>	<i>Total</i>
Troncals i obligatòries	124	96	220
Optatives (2)	27	23	50
Lliure elecció	16	14	30
			300
Oferta de crèdits d'assignatures optatives (1)		135	<i>Relació (1)/(2)</i>
Oferta d'assignatures optatives		23	2.7
Pràctiques en empreses		—	

Es destaca com a element positiu, l'alt grau d'actualització científica dels programes de les assignatures, millorats curs rere curs. Això fa que els seus continguts es considerin molt adequats.

Ara bé, existeix un gran consens a destacar disfuncions en l'actual pla d'estudis, tant pel que fa a la durada prevista (4 anys) com a l'oferta d'optativitat, que caldria incrementar a fi de completar la formació dels estudiants i facilitar la seva especialització.

Els programes de les assignatures són, en general, molt extensos i dificulten el treball personal dels alumnes, els quals disposen de poc temps per aprofundir en les diferents matèries. Sovint es produeixen repeticions i encavalcaments dels programes.

Cal destacar l'inici d'un procés de reflexió i revisió de l'actual pla d'estudis, de cara a resoldre els punts febles detectats.

Desenvolupament de l'ensenyament

La Taula següent presenta dades sobre el rendiment acadèmic:

Taula 3.1.5. Taxes d'èxit i rendiment¹ per al curs 1996-97 de l'ensenyament d'Història de l'Art de la UAB¹⁶

	Taxa d'èxit (aprovat/presentats)		Taxa de rendiment (aprovat/matriculats)
	1 ^a convocatòria	2 ^a convocatòria	
1er cicle	78%	74%	74%
2on cicle	76%	76%	77%
Nombre d'alumnes titulats		Pla nou:	30
		Pla vell:	18

¹ Només assignatures troncal i obligatòries.

Es destaca positivament l'alt nivell d'exigència tot i les dificultats existents com ara l'elevat nombre d'estudiants per l'equipament disponible o bé la poca preparació inicial dels alumnes.

La relació dels professors amb els alumnes és un dels punts forts de la titulació, si bé es constata la necessitat de reforçar el sistema vigent, tot pensant en tutories més personalitzades.

Alumnes

Del total d'alumnes matriculats a la titulació, el 90% ho són equivalents a temps complet; les mitjanes d'alumnes per classe són les següents:

	Alumnes
Mitjana d'alumnes primer curs	79
Mitjana d'alumnes primer cicle	81
Mitjana d'alumnes segon cicle	98
Alumnes totals matriculats	452
Alumnes equivalents a temps complet	409

¹⁶ La influència de les assignatures "coll d'ampolla", juntament amb l'existència d'estudiants amb trajectòries acadèmiques no típiques, són sovint dos factors explicatius de la diferència entre el nombre de graduats i la xifra de matrícula de nou accés.

Es constata una tendència a l'increment del nombre d'estudiants en primera opció. Com ja s'ha dit, la principal motivació dels alumnes a l'hora de decidir-se per aquests estudis és l'interès pels coneixements que ofereix el títol.

De les enquestes realitzades entre l'alumnat es desprèn la satisfacció general respecte a la docència que reben.

En el seu primer curs els alumnes reben una atenció especial en forma de jornada de portes obertes, matrícula tutoritzada i horaris especials (sols matins).

Per part de la titulació es destaca la baixa formació en idiomes dels alumnes de nova entrada.

Els nivells de participació estudiantil en la vida universitària (eleccions, òrgans de govern) són molt baixos.

Professorat

La Taula següent aporta informació sobre la dedicació docent per al curs 1997-98:

Taula 3.1.7. Dedicació docent pel curs 1997-98 en l'ensenyament d'Història de l'Art de la UAB

	<i>% crèdits impartits sobre el total</i>
Catedràtics d'universitat	17%
Titulars d'universitat	49.3%
Associats	17.9%
Altres professors	15.7%

Destaca la bona preparació i formació científica del professorat; el perfil de formació de la plantilla és correcte, tot i que convindria incrementar el nombre d'especialistes en alguns àmbits.

Existeix, tanmateix, una situació complexa pel que fa a la plantilla de professors titulars, associats i ajudants que no satisfà les necessitats de la titulació de cara a les possibilitats de promoció.

Instal·lacions

En general, les instal·lacions són adequades: les aules on s'imparteixen les classes estan convenientment equipades, encara que s'han detectat alguns aspectes que cal millorar. En aquest sentit, convindria ampliar els espais departamentals, així com millorar la senyalització de la facultat.

La biblioteca és l'element més destacat de la titulació, tant per la qualitat dels fons documentals, malgrat certes mancances en determinades àrees, com per la gestió de tot el servei.

Relacions externes

Es destaca molt positivament les activitats de difusió cultural en la vida universitària per les entitats del departament: Cine-Club Fritz Lang i Espai B5-125 i la revista *Locus Amoenus*.

Pel que fa als intercanvis europeus, la participació dels alumnes és reduïda i sovint per mediació personal dels professors. Cal que, a nivell de la titulació, es treballi per impulsar els intercanvis.

Recerca

L'activitat de recerca de la titulació es desenvolupa al si del departament d'Art. Cal destacar positivament el nombre de contactes amb institucions, així com la projecció del professorat tot i que, sovint, és a títol individual. La revista *Locus Amoenus* que edita el departament és valorada positivament per la seva qualitat i pel seu grau de rigor científic.

Convindria potenciar un projecte marc d'investigació a nivell global del departament, així com una major projecció exterior a nivell institucional.